

Hankeavustus: Vapaan sivistystyön laatu- ja kehittämisavustukset 2024 kansalaisopistoille

Asianumero: 49/657/2024

Hakuaika 7.2.2024 klo 12.00 — 19.3.2024 klo 16.15

Hakemus muokkauksineen tallentuu automaattisesti Opetushallituksen valtionavustusjärjestelmään, mutta tullakseen vireille on se tallennettava "Lähetä käsiteltäväksi" -painikkeella järjestelmään ennen hakuajan päättymistä. Määräajan ulkopuolella saapunut hakemus voidaan ottaa käsiteltäväksi vain erityisen painavista syistä.

Valtionavustusjärjestelmä vahvistaa hakemuksen onnistuneen lähetyksen vahvistussähköpostilla, joka toimitetaan hakemuksen yhteyshenkilölle, varayhteyshenkilölle, kaikille allekirjoitusoikeuden omaaville henkilöille sekä hakijan viralliseen sähköpostiosoitteeseen. Vahvistusviesti sisältää linkin hakemuksen esikatselusivulle, jonka avulla hakija voi tulostaa, tallentaa ja arkistoida hakemuksen.

Hakija voi muokata jo lähetettyä hakemusta alkuperäisen hakulomakelinkin kautta hakuajan päättymiseen asti. Tällöin hakemusta ei kuitenkaan enää lähetetä uudelleen käsiteltäväksi, vaan muokkausten tallentuminen varmistetaan hakulomakkeen yläreunan lokitietokentästä.

Avustuksen hakijan ja saajan vastuulla on huolehtia siitä, että hän ei jaa saamiaan hakija- tai hankekohtaisia haku- ja selvityslomakelinkkejä hankkeen vastuuhenkilöiden ulkopuolelle, sillä kuka tahansa linkin saanut pääsee muokkaamaan lomakkeita.

Hakijan tulee perehtyä ennen hakemuksen laatimista Opetushallituksen ohjeisiin:

[Yleisiä ohjeita valtionavustuksen hakijalle ja käyttäjälle](#)

Tähdellä (*) merkityt kentät ovat pakollisia.

HAKIJAN TIEDOT

Hakija	Hakijan virallinen sähköpostiosoite
Kajaanin kaupunki	kajaani@kajaani.fi
Y-tunnus	
0214958-9	
Yhteyshenkilö	Yhteyshenkilön sähköposti
Eeva-Maria Nivalainen	eeva-maria.nivalainen@kajaani.fi
Yhteyshenkilön puhelinnumero	Varayhteyshenkilön nimi
0444214368	Pirjo Aunesluoma
Varayhteyshenkilön sähköposti	Varayhteyshenkilön puhelinnumero
pirjo.aunesluoma@kajaani.fi	0447100205
Postiosoite	Postinumero
PL 133	87101
Postitoimipaikka	Omistajatyyppi
Kajaani	Kunta/kuntayhtymä, kunnan omistamat yhtiöt, kirkko
Maakunta	
Kainuu	
Hakijan ensisijainen kotikunta	
Kajaani	
1 Allekirjoitusoikeuden omaava henkilö	Sähköposti
Mari Selin	mari.selin@kajaani.fi
2 Allekirjoitusoikeuden omaava henkilö	Sähköposti
Tuija Aarnio	tuija.aarnio@kajaani.fi
Tilinumero IBAN-muodossa	Pankin BIC/SWIFT-koodi
FI3757600310000608	OKOYFIHH

HANKKEEN TIEDOT

Hankkeen nimi

Aktiiviseksi kansalaiseksi kestävän elämäntavan koulutusten avulla

Asiointikieli

Suomi

Ohjeet yhteishankkeen suunnitteluun ja toteuttamiseen löytyvät Yleisohjeesta valtionavustuksen hakijalle ja käyttäjälle.

Onko kyseessä yhteishanke?

Ei

Muut yhteistyökumppanit ja heidän roolinsa hankkeessa

Hanketta koordinoidaan Kaukametsän opistosta käsin ja toteutetaan yhteistyössä Kainuun hyvinvointialueen aikuissosiaalityön ja kirkon diakoniatyön kanssa. Aikuissosiaalityön ja kirkon diakoniatyön kautta on mahdollista tavoittaa sellaisia asiakasryhmiä, joita ei tavoiteta normaalin markkinoinnin kautta ja jotka hyötyvät eniten kestävän elämäntavan ja aktiivisen kansalaisuuden hankkeesta. Toimijoiden kanssa tehdään suunnittelu-, kartoitus- ja koulutusyhteistyötä. Opiston asiakaskuntaa on myös mahdollista laajentaa hankkeen avulla.

Jatkaako hanke aikaisemman hankkeen toimintaa?

Ei

HANKESUUNNITELMA

Valintaperusteet ▲

- Kehittämistoiminnan organisointi ja toteutus
- Kustannusarvion realistisuus
- Kytkeytyminen oppilaitoksen strategiaan tavoitteisiin
- Tulosten hyödynnettävyys ja vaikuttavuus
- Skaalattavuus ja monistettavuus hankeorganisaatioiden ulkopuolelle

Teema

Kestävää elämäntapaa edistävä koulutus

Hanke pähkinänkuoressa

Hankkeen tarkoituksena on haavoittuvimmassa asemassa olevien ihmisten aktiivisen kansalaisuuden tukeminen hankkeessa kehitettävien kestävän elämäntavan koulutusten avulla. Tarkoitus on saavuttaa aikuissosiaalityön ja kirkon diakoniatyön avulla sellaisia ihmisryhmiä, joita kansalaisopisto ei muutoin tavoiteta. Kestävän elämäntavan koulutusyhteistyötä voidaan tehdä myös yhteistyössä järjestötoimijoiden kanssa.

Hankkeen tarkoituksena on myös parantaa verkostoyhteistyötä Kainuun alueen sellaisten toimijoiden kanssa, jotka työskentelevät kestävän elämäntavan ja aktiivisen kansalaisuuden parissa. Hyvien käytäntöjen mallinnuksen avulla voidaan löytää uusia yhteistyömuotoja ja kunkin toiminta-alueen vahvuuksia kestävän hyvinvointityön alueella.

Hankkeen tavoitteet, toiminta ja tulokset

Tässä osiossa hankkeelle kirjataan tavoitteet, tavoitteisiin liittyvä toiminta sekä tavoiteltavat tulokset ja vaikutukset. Hankkeen tavoitteiden tulee mukailla avustuksen yleisiä tavoitteita (kts. hakutiedote).

1

Tavoite

Hankkeen tavoitteena on haavoittuvimmassa asemassa olevien ihmisten aktiivisen kansalaisuuden tukeminen kestävän elämäntavan koulutuskokonaisuuksien avulla. Hanke on pilotti, jonka avulla kehitetään kestävän elämäntavan koulutuspaketteja eri aihealueiden näkökulmista käsin. Koulutuksia voidaan myöhemmin voidaan hyödyntää laajemmin osana alueen hyvinvointityötä. Asiakasryhmien tavoittamisessa tarvitaan yhteistyötä mm. aikuissosiaalityön kanssa.

Toiminta

Hankkeessa suunnitellaan eri toimintojen ympärille kestävän elämäntavan pilotoitavia koulutuskokonaisuuksia. Koulutukset keskittyvät esimerkiksi irtautumiseen kulutuskulttuurista (talouden hallinta, tuunaus, kierrätys), terveelliseen arkeen ja elämänhallintaan (terveellinen ja edullinen ruoka sekä liikunta) ja psykososiaaliseen tukeen liittyvään ryhmätoimintaan (elämän merkityksellisyys, ymmärrettävyys ja hallinnan tunne). Koulutuksissa hyödynnetään aihealueisiin kehitettyjä toiminnallisia menetelmiä. Koulutuskokonaisuuksien suunnittelussa ja koulustoitinnassa tulee hyödyntää sosiaalialan koulutettua asiantuntijaa.

Konkreettiset tulokset ja vaikutukset, jotka toiminnalla pyritään saavuttamaan

Hankkeen avulla pyritään vaikuttamaan moniin yhteiskunnallisiin ekososiaalisen transformaation kehiin samanaikaisesti: Koulutukseen osallistuvaan ihmiseen itseensä henkilökohtaisena arvolähtöisenä toimijana, yhteiskunnan rakenteisiin hallintorajat ylittävällä toiminnalla ja vapaan sivistystyön ekososiaalisen kestävän elämäntavan koulutuskokonaisuuksiin ryhmämuotoisen kokeilutoiminnan avulla.

Hankkeen tuloksena syntyy kestävän elämäntavan koulutuskokonaisuuksia ja yhteistyömuotoja, joita voidaan hyödyntää vapaan sivistystyön kentällä ja laajemmin yhteiskunnassa. Osallistujille tavoitteena on elämänhallinnan parantuminen, voimaantuminen ja selviytymiskeinojen lisääntyminen arjessa.

2

Tavoite

Hankkeen toisena tavoitteena on verkostoyhteistyön kehittäminen ja laajentaminen vapaan sivistystyön hallintorajat ylittävästi. Tämä on oleellista, jotta eriarvoistumiskehitystä vastaan voidaan taistella eri rintamilla yhteistyössä.

Toiminta

Tällä hetkellä hyvinvointialue, vapaa sivistystyö, seurakunnan diakoniatyö ja järjestökenttä toimivat erillään kukin tahoillaan saman päämäärän eli eriarvoistumiskehityksen pysäyttämisen edistämiseksi. Hankkeessa tarkoitus on lisätä yhteistyötä päämääränä kansalaisen kestävän hyvinvoinnin lisääminen. Muodostamme alueellisen yhteistyöverkoston hallintorajat ylittävästi, jonka pyrkimyksenä on eriarvoisuuden vähentäminen. Hankkeessa etsitään hyviä yhteistyömuotoja ja käytänteitä sekä kartoitetaan mahdollisia esteitä, joihin pitää tulevaisuudessa kiinnittää huomiota koulutuksia järjestettäessä.

Konkreettiset tulokset ja vaikutukset, jotka toiminnalla pyritään saavuttamaan

Hankkeen tuloksena on muodostettu verkostomainen toimijayhteisö ekososiaalisuuden ja kestävän elämäntavan parissa työskentelevistä tahoista. Verkosto pystyy joustavan ja koordinoitun yhteistoiminnan avulla vähentämään eriarvoistumiskehitystä yhteiskunnassa.

Mitä toimintaa hankkeessa jatketaan/kehitetään edelleen?

Kaukametsän opisto on ollut kestävän kehityksen auditoitu oppilaitos vuodesta 2014 saakka. Tällä hankkeella jatketaan kestävän elämäntavan mukaista oppilaitoksen kehittämistä ja tuetaan haavoittuvimmissa asemassa olevien ihmsten aktiivista kansalaisuutta ja kestävää elämäntapaa. Hankkeen avulla voidaan myös edelleen kehittää verkostoyhteistyötä Kainuun alueen toimijoiden kanssa.

Miten hanke tukee koulutuksen järjestäjän/järjestäjien strategisten tavoitteiden saavuttamista?

Hanke on Kajaanin kaupunkistrategian mukainen:

<https://www.kajaani.fi/tiedostot/kajaanin-kaupunkistrategia-2023-2026/>

<https://www.kajaani.fi/tiedostot/kajaanin-kaupunkistrategia-2023-2026-liite/>

Hankkeen avulla tuetaan Kaukametsän opiston kestävän kehityksen tavoitteita (toimintakulttuurin, opetuksen ja johtamisen kehittäminen) sekä kestävän ja hyvän elämän mahdollisuuksia alueellisesti.

Miten hankkeen tavoitteiden toteutumista seurataan?

Hankkeelle perustetaan ohjausryhmä, johon kutsutaan edustajat hyvinvointialueelta ja muilta yhteistyötahoilta. Ohjausryhmä seuraa, arvioi ja ohjaa toimintaa säännöllisesti koko hankkeen ajan ja hankkeen päättyessä. Seuranta ja arviointi kohdistuu hankkeen tavoitteisiin ja on osa Kaukametsän opiston kestävän elämäntavan strategista kehittämistä.

Hankkeen hyödynsaajat

Hankkeesta hyötyvät haavoittuvimmassa asemassa olevat kuntalaiset sekä Kainuun maakunnassa työtä tekevät viranomaiset ja muut toimijat verkostoyhteistyön parantuksessa. Kaukametsän opisto hyötyy kestävän elämän koulutuspakettien sekä opiston strategisen kestävän kehityksen ja kestävän elämäntavan kehittämisestä.

Miten hankkeen tavoitteiden toteutumista arvioidaan?

Hankkeen ohjausryhmä seuraa, arvioi ja ohjaa toimintaa säännöllisesti koko hankkeen ajan ja hankkeen päättyessä kestävän kehityksen kriteerien mukaisesti. Tällöin huomiota kiinnitetään erityisesti opetuksen laatuun, koko hankkeen toimintakulttuuriin ja johtamiseen. Käsitystä aktiivisesta ja kestävästä elämäntavasta mitataan asiakastasolla koulutusten alkaessa ja niiden päättyessä, jolloin on mahdollista havaita erot ja koulutusten vaikutukset.

Verkostoyhteistyön parantumista ja hyvien käytänteiden mallintamista voidaan todentaa esimerkiksi seuraavien isompien hankkeiden muodossa. Pilotin onnistuessa yhteistyömuotoja kannattaa edelleen kehittää rajat ylittävästi.

Hankkeen vaikutukset. Mikä muuttuu hankkeen myötä?

Interorganisaation ja yhteistoimijainen verkosto pystyy yksittäisiä toimijoita paremmin yhdessä jalkauttamaan ekososiaaliseen sivistykseen ja relationaaliseen hyvinvointiparadigmaan nojaavaa kestävästä hyvinvointikäsitystä kuntalaisten parhaaksi.

Kaukametsän opiston kestävän elämäntavan hyvinvointityötä on kehitetty eteenpäin kestävän elämäntavan koulutuspakettien muodossa. Kehitettyjä koulutuskokonaisuuksia hyödynnetään jatkossa laajemmin osana normaalia kurssitoimintaa.

Hankkeeseen osallistuvien henkilöiden elämänlaatu ja koherenssin tunne paranevat ja selviytymiskeinot arjessa lisääntyvät. Hankkeen tavoitteena on nimensä mukaisesti aktiivinen kansalaisuus ja kestävä elämäntapa.

Millä konkreettisilla toimilla varmistetaan, että hankkeen tulokset siirtyvät osaksi a) ylläpitäjän/oppilaitoksen omaa toimintaa, b) yhteishankkeessa verkostossa mukana olevien toimintaa ja c) osaksi valtakunnallista toimintaa?

a) Opisto on tehnyt hankkeeseen liittyen riskianalyysin, jolla pyritään ennakoimaan mahdollisia riskejä mm. asiakasryhmän tavoittamisen suhteen. Kestävän elämäntavan mukaisten koulutuspakettien kehittäminen nähdään oleellisena osana opiston kestävän kehityksen työtä. Opisto arvioi itseään myös kestävän kehityksen kriteerien mukaisesti. Näin ollen tässä hankkeessa kehitetty koulutus siirtyy opiston toimintaan automaattisesti.

b) ja c) Tiedotustoiminta on avainasemassa sekä yhteistoimijoiden että valtakunnan tasolla. Tiedotustoimintaa kohdistetaan KOL:iin, OKKA-säätiöön, Sosiaalialan osaamiskeskuksiin, OK-sivikseen. Hankkeessa mukana olevat tahot (aikuissosiaalityö, kirkon diakoniatyö, järjestöt) myös viestivät omille sidosryhmilleen.

Hankkeen tulosten levittämissuunnitelma

Hankkeesta viestitään ohjausryhmän avulla hallintorajat ylittävästi.

1) Hankkeeseen osallistuvien tahojen ohjausryhmän jäsenet viestivät henkilöstölleen ja omille verkostoilleen.

2) Hankkeesta tiedotetaan mm. Kaukametsän opiston opinto-oppaassa, tiedotteissa ja sosiaalisessa mediassa hankkeen koordinoijan toimesta.

3) Hankkeesta tiedotetaan vapaan sivistystyön katto-organisaatioon ja sosiaalialan osaamiskeskuksiin.

Hankkeessa tulee varata riittävästi taloudellisia ja ajallisia resursseja levittämisen ja juurruttamistyöhön.

Hankkeen hyvät käytännöt tulee tunnistaa ja mallintaa.

Hankesuunnitelma on rakennettu siten, että hankkeen hyvät käytännöt juurtuvat opiston omaan organisaatioon ja niitä on helppo levittää katto-organisaatioiden kautta ekososiaalisuuden parissa työskentelevien hyväksi. Juurruttamistyössä kiinnitetään huomiota siihen, että yhteistyökumppaneiden on helppo tehdä yhteistyötä vapaan sivistystyön kanssa eriarvoisuuden ehkäisemiseksi. Hankkeen tuloksia tullaan hyödyntämään muissa projekteissa ja muussa kehittämistoiminnassa.

Kuvaa lyhyesti, miten hankesuunnitelmassa on otettu huomioon kestävä kehitys?

Hanke on kestävän kehityksen hanke. Hankkeessa pureudutaan erityisesti Agenda2030 toimintaohjelman kohtiin 3 (terveyttä ja hyvinvointia), 10 (eriarvoisuuden vähentäminen) ja 12 (vastuullista kuluttamista) hyvän koulutuksen keinoin (4) ja kumppanuuksien (17) avulla. Kestävän elämäntavan koulutuspakettien avulla ohjataan ihmisiä vastuulliseen kuluttamiseen, terveellisiin elämäntapoihin ja mahdollistetaan haavoittuvimmissa asemissa olevien ihmisten matalan kynnyksen kestävä elämäntavan koulutuspolut. Painopiste kestävyuden huomioimisessa kohdistuu Suomen kestävä kehityksen suunnitelman mukaisesti yhdenvertaisen, tasa-arvoisen ja osaavan Suomen tukemiseen vapaan sivistystyön kestävä elämäntavan koulutusten avulla.

Miten hanke tukee tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämistä?

Hanke on tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden edistämistä koskeva hanke. Hankkeen avulla pyritään tukemaan haavoittuvimmissa asemissa olevien ihmisten toimijuutta ja kestävä elämäntapaa. Vapaan sivistystyön perimmäinen tarkoitus on eriarvoisuuden vähentäminen, johon myös hankkeella pyritään kohderyhmien oikeasuhtaisella positiivisella erityiskohtelulla. Myös verkostoyhteistyön parantuminen lisää palvelujen saavutettavuutta ja sitä kautta tosiasiallista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.

Valtionosuuteen oikeuttavien vapaan sivistystyön opetustuntien kokonaismäärä vuodelle 2024

11 225

LIITTEET

Oppilaitoksen viimeisin kehittämissuunnitelma

[Kaukametsän opiston kestävä kehityksen kehittämissuunnitelma 2023.pdf](#) (Liitetty 15.3.2024 klo 11.07)

Muu liite

[Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2024-2026.pdf](#) (Liitetty 15.3.2024 klo 10.39)

TALOUSARVIO

Avustuksen saajan on järjestettävä kirjanpito kirjanpitolaissa ja -asetuksessa säädetyllä tavalla. Kirjanpito on järjestettävä siten, että avustuksen käyttöä voidaan seurata kirjanpidosta luotettavasti omalla kustannuspaikalla.

Hyväksyttäväksi kustannuksiksi katsotaan avustettavan kohteen kannalta tarpeelliset ja määrältään kohtuulliset kustannukset, jotka kirjanpitolaissa ja -asetuksen sekä hyvän kirjanpitotavan mukaisesti on kirjattava avustuksen käyttöajalle kuluiksi.

Onko kustannukset ilmoitettu arvonlisäverollisina?

Ei

TALOUSARVIO

Menot	Selite, lyhyt kuvaus	Yhteensä €
Henkilöstömenot	koordinoijan, opettajien ja tukihenkilöstön palkkakulut	55000 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	toimistotarvikkeet, materiaalikulut	500 €
Laitehankinnat		0 €
Palvelut	koulutuspalvelut	5000 €
Vuokrat	koulutustilojen vuokratulot	3000 €
Matkamenot	opettajien ja kouluttajien matkakulut	2500 €
Muut kulut	puhelin kulut	150 €
Menot yhteensä		66150 €

TULOT

Hankkeesta saadut tulot	0 €
-------------------------	-----

0 €

HANKKEEN MUU RAHOITUS

EU-rahoitus	0 €
Muu julkinen rahoitus	0 €
Yksityinen rahoitus	0 €
Muu rahoitus yhteensä	0 €

Rahoitettavaa jää yhteensä 66150 €

Omarahoitusprosentti oltava vähintään 15 % (9923 €)

Omarahoitus	9923 €	Omarahoitus-%	15 %
OPH:n myöntämä avustus	56227 €	OPH:n rahoitus-%	85 %

KANSALLINEN
VALTIONAVUSTUSPALVELU

Opetushallituksen valtionavustustietojen toimittaminen Valtiokonttorin kansalliseen valtionavustuspalveluun

Valtiokonttori julkaisee valtionavustuksia koskevia tietoja 1.10.2023 jälkeen hakuun tulleiden valtionavustusten osalta haeavustuksia.fi- ja tutkiavustuksia.fi -palveluissa (Valtionavustuslaki 32§).

Hakijaa koskevia julkaistavia tietoja ovat valtionavustuksen hakijan nimi ja y-tunnus, haetun ja myönnetty avustuksen euromäärä, tieto kielteisestä avustuspäätöksestä sekä avustuksen käyttötarkoitus ja alueellinen kohdentuminen.

Palvelussa voidaan lisäksi julkaista muita valtionavustuksen hakemista, myöntämistä ja käyttöä koskevia julkisia tietoja.

[Haeavustuksia.fi](https://haeavustuksia.fi)

[Tutkiavustuksia.fi](https://tutkiavustuksia.fi)